

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

वाय-१ (गॉसीपीयम आरबोरियम एल)

प्रसारीत वर्ष	१९६९
संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	३.५ ते ४ किलो
पिकाचा कालावधी	२०० ते २१० दिवस
उत्पादकता	६ ते ७ क्वि./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	केसाळ खोड, मध्यम आकाराचा खोलगट प्रकार आणि किंचीत केसाळ असणारे पान, नेक्टरी असतात, पाकळ्याचा कलर राकट पांढरा आणि पिवळ्या पुकेशर डोळ्याचा आकार असणारे, जिर्नींग ३८%, धाग्याची लांगी मिमि २२.०, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ८.८ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.६, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप २९ एस
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र महाराष्ट्रातील खांदेश भाग कोरवाहूसाठी योग्य वाण

ज्योती (गॉसीपीयम आरबोरियम एल)

प्रसारीत वर्ष	१९७८
संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो
पिकाचा कालावधी	१८० ते १९० दिवस
उत्पादकता	६ ते ८ क्वि./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	मध्यम आकाराचा खोलगट प्रकार आणि किंचीत केसाळ असणारे पान, नेक्टरी असतात, पाकळ्याचा कलर राकट पिवळा आणि पिवळ्या पुकेशर डोळ्याचा आकार असणारे, बोंडाचा आकार आकार लहान, जिर्नींग ३८%, धाग्याची लांगी मिमि २३.००, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ८.४ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ५, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३२ एस
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र महाराष्ट्रातील खांदेश भाग कोरवाहूसाठी योग्य वाण

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

सावित्री (आरएचआर-२५३)

प्रसारीत वर्ष	१९७८
संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो
पिकाचा कालावधी	१५० ते १६५ दिवस
उत्पादकता	२४ ते २६ क्विं./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	नेक्टर असणारी पाने पाकळ्याचा कलर पिवळा आणि गडद पिवळा पुकेशर, ठिपके असणारे पाकळ्या, मध्यम आकाराची बोंडे, जिर्नींग % ३२-३३, धाग्याची लांबी मिमि ३२.२, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स), ८.७ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.१, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ६०-८० एस
विशेष उपलब्धी	शेरा शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य

निरा (को.४९८) (गॉंसीपीयम आरबोरियम एल)

प्रसारीत वर्ष	१९८६
संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, कोपरगाव
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	३ ते ३.५ किलो
पिकाचा कालावधी	१४५ ते १५५ दिवस
उत्पादकता	२० ते २२ क्विं./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	नेक्टरी असलेली पाने, पाकळ्याचा कलर क्रिम आणि पिवळ्या पुकेशर डोळ्याचा आकार नसणारे, कापसाचा कलर पांढराशुभ्र, बियाण्याचा नंबर १०.१, जिर्नींग % ३७.२, धाग्याची लांबी मिमि २५.९, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ७.१ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.४, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-३५ एस
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य, मुळकुज रोगास प्रतिकारक क्षमता, बोडअळी व तुडतुडेसाठी मध्यम प्रतिकारक

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

जेएलएच-१६८ (गॉसीपीयम आरबोरियम एल)

प्रसारीत वर्ष	१९८६
संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	३ ते ३.५ किलो
पिकाचा कालावधी	१७० ते १८० दिवस
उत्पादकता	१० ते १२ क्वि./हे.
वैशिष्ट्य/ गुणधर्म	नेक्टरी असलेली पाने, पाकळ्याचा कलर क्रिम आणि पिवळ्या पुकेशर डोळ्याचा आकार नसणारे, मध्यम आकाराचे बोंड, जिर्नींग % ३६.३, धाग्याची लांबी मिमि २७.२, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ८.७ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.६, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३० एस
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य, बोडअळी व तुडतुडेसाठी मध्यम प्रतिकारक

संपदा आरएचएच-९५ (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × गॉसीपीयम हिरसुटम एल)

प्रसारीत वर्ष	१९८६
संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो
पिकाचा कालावधी	१५० ते १६० दिवस
उत्पादकता	२४ ते २५ क्वि./हे.
वैशिष्ट्य/ गुणधर्म	पाकळ्याचा कलर पिवळा आणि गडद पिवळा पुकेशर, ठिपके नसणारे, पाकळ्या, जिर्नींग % ३७.२, धाग्याची लांबी मिमि २५, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ७.१ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.४, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३५-४० एस
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्धल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले - ४९२ आरएचएच ०४९२ (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × गॉसीपीयम हिरसुटम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२००२
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो	
पिकाचा कालावधी	१६० ते १७० दिवस	
उत्पादकता	२५ ते ३० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	संकरीत वाणाच्या पाकळ्याचा कलर फिकट पिवळा पुकेशर क्रिमिकलर, पाकळ्यावर ठिपके नसलेले, जिर्नींग % ३७.९, धाग्याची लांबी मिमि २६.६, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २२.३ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-४० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य करपा रोगासाठी मध्यम प्रतिकारक पॅराविल्टसाठी प्रतिकारक, बॉडअळी व तुडतुडयासाठी प्रतिकारक	

फुले - ३८८ आरएचएच ०३८८ (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × गॉसीपीयम बारबाडन्स एल)

	प्रसारीत वर्ष	२००२
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१७० ते १७५ दिवस	
उत्पादकता	१५ ते २० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	संकरीत वाणाच्या पाकळ्याचा कलर पिवळा पुकेशर क्रिमिकलर पिवळा, पाकळ्यावर ठिपके असलेले, बॉडाचा आकार निमुळता, जिर्नींग % ३४, धाग्याची लांबी मिमि ३४.९, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २६.६ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) २.८, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ६०-८० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य करपा रोगासाठी मध्यम प्रतिकारक पॅराविल्टसाठी प्रतिकारक, बॉडअळी व तुडतुडयासाठी प्रतिकारक	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

जेएलए -७९४ (गॉसीपीयम अबॉरियम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२००५
	संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	४ ते ६ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१७० ते १८० दिवस	
उत्पादकता	९ ते १० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	फुलाचा रंग पिवळा, पुकेशर पिवळे, डोळ्याचा आकार असणार गडद ठिपके, कोरवाहूसाठी योग्य, करपा रोगासाठी मध्यम प्रतिकारक, रसशोषणा-या किडीसाठी व बॉडअळीसाठी प्रतिकारक्षम, जिर्नींग % ३७, धाग्याची लांबी मिमि २५.१, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २०.० पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.९, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप २०-३० एस	
विशेष उपलब्धी	महाराष्ट्रातील खांदेश भागासाठी देशी कापूस पिकविणा-यासाठी योग्य	

फुले -६८८ आरएचएच ०६८८

	प्रसारीत वर्ष	२००८
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	बागायती
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	७ ते ८ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१५० ते १६० दिवस	
उत्पादकता	२० ते २२ क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	लवकर येणारे मध्यम आकाराचे केसाळ खोड पानाचा गडद हिरवारंग, आकाराने मोठे असणारी बोंडे, करापा रोगास प्रतिकारक्षम, तुडतुडे व बॉडअळीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३७.३, धाग्याची लांबी मिमि २७, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २२.१ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-४० एस	
विशेष उपलब्धी	शिपफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र पश्चिम महाराष्ट्रातील दख्खन बागायती क्षेत्राखालील उन्हाळी सिंचनासाठी योग्य करपा रोगासाठी मध्यम प्रतिकारक पॅराविल्टसाठी प्रतिकारक, बॉडअळी व तुडतुडयासाठी प्रतिकारक	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले अनमोल आरएससी-०२४ (गॉसीपीयम अर्बोरियम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०११
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	७ ते ८ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१८० ते १८५ दिवस	
उत्पादकता	१२ ते १४ क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	फुलाचा रंग पिवळा, पुकेशर पिवळे, डोळ्याचा आकार असणारे गडद, ठिपके, कोरवाहूसाठी योग्य, जिनींग % ३८.२१, धाग्याची लांबी मिमि २६.९, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २२.६ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.७, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप २०-३० एस	
विशेष उपलब्धी	महाराष्ट्रातील खांदेश भागासाठी देशी कापुस पिकविणा-यासाठी योग्य	

फुले धन्वंतरी आरएचएआरबी-०२-१ (गॉसीपीयम अर्बोरियम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०११
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	७ ते ८ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१६० ते १६५ दिवस	
उत्पादकता	१२ ते १४ क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	फुलाचा रंग पिवळा, पुकेशर पिवळे, डोळ्याचा आकार असणारे गडद ठिपके, कोरवाहूसाठी योग्य, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिनींग % ३९.४, धाग्याची लांबी मिमि १७.४, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स), १६.५ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ८	
विशेष उपलब्धी	महाराष्ट्रातील पावसाळी कापुस घेणा-या भागासाठी योग्य, वैद्यकीय कारणासाठी योग्य, शोषण क्षमता चांगली (१.९ से.)	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले यमुना (आरएचसी-०७१७)

	प्रसारीत वर्ष	२०१४
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	७ ते ८ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१५८ ते १६४ दिवस	
उत्पादकता	२० ते २२ किं./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	फुलाचा रंग पिवळा, पुकेशर क्रिमी, अंडाकृती आकार असणारे बोंडे, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३४.५, धाग्याची लांबी मिमि २७.१, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २२.७ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.९, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-४० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

फुले रुख्मिणी (आरएचसीबी-०११) (गॉसीपीयम बारबाडन्स एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१४
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	७ ते ८ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१७८ ते १८५ दिवस	
उत्पादकता	८ ते १० किं./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	अतिशय उंच झाड, पिवळ्या पाकळ्या गडद पिवळे पुकेशर, अंडाकृती बोंडे, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३२.७, धाग्याची लांबी मिमि ३२.४, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २६.२ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.७, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-४० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले तरंग (आरएचएच-०७०७) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × हिरसुटम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१५
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१५० ते १६० दिवस	
उत्पादकता	२५ ते ३० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	केसाळ असणारे खोड, पुकेशर क्रिमीकलर, अंडाकृती मोठया आकाराची बोंडे करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिनींग % ३५.५, धाग्याची लांबी मिमि २८.९, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २०.६ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.३, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ४०-५० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र तामिळनाडु, कर्नाटक आणि आंध्रप्रदेश	

फुले धारा (आरएचबी-०७११) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × बारबाडन्स एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१५
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१७० ते १८० दिवस	
उत्पादकता	१५ ते २० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	गुळगुळीत खोड उंच झाड, गडद पिवळा पुकेशर जास्त धाग्याची लांबी, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिनींग % ३३.७, धाग्याची लांबी मिमि ३४, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ८.० पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.५, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ५९-८९ एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

जेएल ए-५०५ (गॉसीपीयम आरबोरियम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१५
	संशोधन केंद्राचे नांव	कृषि संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	पावसाळी हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	४ ते ६ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	२०० ते २१० दिवस	
उत्पादकता	१२ ते १५ क्विं./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	केसाळ खोड किंचीत केसाळ पाने, नेक्टर असलेले, राखाडी पांढ-या पाकळ्याचा कलर, पिवळे पुकेशर, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३८, धाग्याची लांबी मिमि २२, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - ८.८ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४.६, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप २९ एस	
विशेष उपलब्धी	शिपफारस केलेले लागवडीखालील क्षेत्र महाराष्ट्रातील खांदेश भाग कोरवाहूसाठी योग्य वाण	

फुले अस्मीता (आरएचएच-९१७) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × हिरसुटम एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१६
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१६० ते १७० दिवस	
उत्पादकता	२५ ते ३० क्विं./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	कपाचा आकार असणारी पाने, केसाळ खोड, अंडाकृती मध्यम बोंड, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३४.१, धाग्याची लांबी मिमि २९.७, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २१.९ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ४, स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ३०-४० एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्ध सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले प्रभा (आरएचबी-०८१२) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × बारबाडॅन्स एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१६
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१७० ते १८० दिवस	
उत्पादकता	२० ते २५ क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	पानाचा हिरवा गडद रंग, केसाळ पाने, पुकेशर गडद पिवळी, बोंडे मध्यम, करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % ३० - ३२, धाग्याची लांबी मिमि ३४-३६, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - २६-२७ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३.३-३.४ स्पिनिंग पोटयांशियल मोजमाप ५३-६२ एस	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, आंध्रप्रदेश, कर्नाटक, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

फुले चेतना (आरएचबी-१०१४) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × बारबाडॅन्स एल)

	प्रसारीत वर्ष	२०१८
	संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१८० ते १९५ दिवस	
उत्पादकता	१८ ते २० क्वि./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	उंच झाड, केसाळ खोड, पुकेशर गडद पिवळे, धाग्याची लांबी चांगली करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिर्नींग % २९.४, धाग्याची लांबी मिमि जास्त लांबी ३२.५ सेमी, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) डू २५-२८ पीएसआय, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) ३-३.९	
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र महाराष्ट्र, गुजरात आणि मध्यप्रदेश	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्ध सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले माही (आरएचबी-११२२) (गॉसीपीयम हिरसुटम एल × बारबाडॅन्स एल)

प्रसारीत वर्ष	२०१९
संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	उन्हाळी सिंचनाखालील हंगामासाठी
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.
पिकाचा कालावधी	१७० ते १८० दिवस
उत्पादकता	१५ ते १८ किं./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	फिकट हिरीव, उंचीचे झाड करपा रोगासाठी प्रतिकारक व रसशोषणा-या किडीसाठी प्रतिकारक, जिनींग % कमी, धाग्याची लांबी मिमि, बंडल ट्रॅन्थ (जी/टेक्स) - अतिशय मजबुत, मायक्रोनरी व्हॅल्यू (युजी /इंच) अतिशय चांगले
विशेष उपलब्धी	शिफारस केलेले लागवडीसाठी क्षेत्र सिंचनाखालील महाराष्ट्र

फुले शुभ्रा (आरएचबी-१६२३)

प्रसारीत वर्ष	२०२२
संशोधन केंद्राचे नांव	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
हवामान	उन्हाळी बागायती
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	उन्हाळी बागायती कापूस: मार्च-एप्रिल खरीप: जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा
प्रती एकर बियाणे	२.५ ते ३ किलो /हे.
पिकाचा कालावधी	१८० ते १९५ दिवस
उत्पादकता	१९.१८ किं./हे.
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	रुई उत्पादन- ५४८ कि./हे., धाग्याची लांबी- ३५.१७ मि.मि. (लांब धागा), रुईचा उतारा- २८.३७ टक्के, धाग्याची ताकद- ३२.५ ग्रॅम/टेक्स, पानावरील ठिपके रोगास मध्यम प्रतिकारक्षम, रस शोषणाच्या किडी व बॉडअळीस प्रतिकारक्षम
विशेष उपलब्धी	महाराष्ट्र, मध्यप्रदेश व गुजरात राज्यांसाठी राष्ट्रीय पातळीवर प्रसारीत

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी

विद्यापीठाने निर्मिती केलेले सुधारित व संकरीत वाणाबद्दल सर्व समावेशक व सविस्तर माहिती

फुले सातपुडा (जेएल-१०२७)

	प्रसारीत वर्ष	२०२२
	संशोधन केंद्राचे नांव	तेलबिया संशोधन केंद्र, जळगाव (मफुकृवि, राहुरी)
	जमिन	मध्यम ते खोल, उत्तम निचरा असणारी
	हवामान	जिरायत
पेरणी/ लागवडीचा कालावधी	जूनचा पहिला पंधरवडा ते दुसरा पंधरवडा	
प्रती एकर बियाणे	४ ते ६ किलो /हे.	
पिकाचा कालावधी	१६५ ते १७० दिवस	
उत्पादकता	१५-१६ क्विं./हे.	
वैशिष्ट्ये/ गुणधर्म	रुईचा उतारा- ३५ टक्के, मध्यम लांब धागा (२५.० मि.मि.), धाग्याचा तलमपणा- ५.० (सरासरी), धाग्याची ताकद- २६.५ ग्रॅम/ टेक्स (सरासरी), मध्यम आकाराची बोंडे (२.५ ग्रॅम) व जिरायती लागवडीसाठी योग्य वाण, पानावरील ठिपके व जीवाणूजन्य करप्यास प्रतिकारक्षम व दहिया रोगास मध्यम प्रतिकारक्षम, रस शोषणाच्या किडींना प्रतिकारक्षम, पांढरी माशी व बोंडअळ्यांना मध्यम बळी पडणारा वाण	
विशेष उपलब्धी	महाराष्ट्र, मध्यप्रदेश व गुजरात राज्यांसाठी राष्ट्रीय पातळीवर प्रसारीत	

कापूस पिकाचे सुधारीत व संकरीत वाण